

UČEBNÉ OSNOVY			
MESIAC	OBSAHOVÝ CELOK	CIEĽ	TÉMY
SEPTEMBER 	Doma a v materskej škole.	Na základe emocionálneho prežívania a reálnych podnetov pochopiť rozdiel medzi domovom a MŠ	1) Som malý škôlkar. 2) Predmety dennej potreby. (hygienické potreby a hračky). 3) Pracovné profesie(kto sa o nás stará v MŠ). 4) I. „Cestou - necestou" bezpečnosť na ceste. 5) Čáry-máry farbičkami (farby základné)
OKTÓBER 	Jeseň - pani bohatá.	Rozlíšiť podľa typických znakov nové ročné obdobie - jeseň.	1) V zdravom tele zdravý duch (ľudské telo a životný štýl). 2) Časové vzťahy (ráno, obed, večer). 3) Čo nám jeseň prináša (počasie, znaky jesene,...) 4) Vitamíny zo záhradky (ovocie, zeleniny). 5) Rozlúčka lastovičky (odlet sťahovavých vtákov,...)
NOVEMBER 	Tajomstvo jesene	Spoznať rozdiel a súvislosti medzi živou a neživou prírodou.	1) Voľne žijúce zvieratá. 2) Čo sa z čoho vyrába. 3) Ľudská práca - príprava prírody na zimu. 4) Počasie, prírodné javy, zmeny (hmla, dážď, vietor,...)
DECEMBER 	„Zima a jej radosti"	Aktívne sa zúčastniť na priebehu osláv sviatkov zimy.	1) Padá snežik bielučký (zima, ako nové ročné obdobie - znaky). 2) Tešíme sa na sviatky (Mikuláš, Vianoce, Nový rok,). 3) Už nám zima nebude (oblečenie). 4) Pečieme a varíme (suroviny).
JANUÁR 	„Prišiel Nový rok"	Spoznávať časové vzťahy jedného roka v spojitosti s konkrétnymi znakmi ročného obdobia.	1) II. Cestou necestou (dopravné prostriedky podľa spôsobu pohybu). 2) Ako plynie čas (časové vzťahy, mesiace, včera, dnes, zajtra). 3) Hviezdy a planéty. 4) Ihličnaté a listnaté stromy (rozdiely). 5) Bol raz jeden človek (orgány-funkčnosť).

<p>FEBRUÁR</p> 	<p>„Radujme sa, veselme sa“</p>	<p>Výrazovými prostriedkami rozvíjať vzťah k realite každodenného života.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Fašiangy (masky, oslavy). 2) Neživá príroda (predmety a ich vlastnosti). 3) Čarovanie s farbičkami (vyvodzovanie odtieňov). 4) Zvieratá a vtáky v zime.
<p>MAREC</p> 	<p>Príroda sa prebúda.</p>	<p>Naučiť sa používať literatúru pri spoznávaní sveta.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Rozprávky a básničky z obľúbenej knižočky. 2) Nové ročné obdobie -Jar. 3) Mláďatká. 4) V babičkinej záhrade (jarné práce v záhrade).
<p>APRÍL</p> 	<p>V meste a na dedine.</p>	<p>Orientovať sa v životnom prostredí mesta a dediny.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Život v meste a na dedine (charakteristika, rozdiely). 2) Tradície sviatkov jari (osobitosti). 3) Človek, jeho štýl života a zdravie (v zdravom tele zdravý duch). 4) Cestou, necestou (doprava) - dopravné značky.
<p>MÁJ</p> 	<p>Máme radi prírodu.</p>	<p>Rešpektovať a uplatňovať pravidlá spoločenského správania sa k neživej a živej prírode.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prekvapenie v záhrade (kvety v záhrade a na lúke). 2) Moja mama a moja rodina. 3) Život v prírode (lúčny hmyz- lienka, motýľ, mravec,..). 4) Zohrievaj ma slniečko (počasie na jar).
<p>JÚN</p> 	<p>Deti celého sveta.</p>	<p>Zaujať pozitívne postoje k rozmanitosti a multikultúrnosti sveta.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Európa a svetadiely. 2) Týždeň detskej radosti. 3) Exotické zvieratá. 4) Leto a letné športy. 5) Svet okolo nás (vodné toky, jazerá, živočíchy, hmyz).

15. Charakteristika obsahových celkov učebných osnov školského vzdelávacieho programu

15.1 September – Doma a v Materskej škole

Nástup do materskej školy, do novej triedy je pre dieťa prelomovým obdobím. Preto je prvý obsahový celok orientovaný na adaptáciu dieťaťa. Jeho zámerom, vzhľadom na to, že v triedach sú deti z rôzneho sociálneho prostredia, deti z úplných, neúplných rodín i deti z detského domova je prostredníctvom praktických skúseností a zážitkov podnecovať komunikáciu, kooperáciu medzi deťmi, utvárať a udržiavať pozitívne rovesnícke vzťahy. Oboznamovať s prostredím materskej školy, priestormi, zamestnancami a blízkym okolím. Prostredníctvom rozprávania, vychádzok, exkurzií, obrázkového materiálu približovať históriu, súčasnosť a dominanty mesta.

15.2 Október - Jeseň – pani bohatá.

Obsahový celok priamo nadväzuje na predchádzajúce témy, v ktorých deti majú možnosť spoznávať bezprostredné spoločenské a prírodné prostredie v ktorom žijú. Umožňuje deťom priamo pozorovať zmeny v prírode spôsobené striedaním ročných období, objavovať typické znaky jesene, utvárať a prehĺbovať pozitívny vzťah k prírode a k svojmu okoliu, prakticky sa starať o prírodné prostredie v ktorom žijú, utvárať návyky kultúrneho správania v lese (parku), objavovať rôzne druhy rastlinstva a živočíšstva lesa (parku) a utvárať si o nich konkrétne predstavy v procese zmien vzhľadom na ročné obdobia, objavovať farebnú rozmanitosť sveta, uplatňovať individuálne farebné vnímanie. Utvárať si a uplatňovať hygienické návyky správnej konzumácie ovocia a zeleniny, význam ovocia a zeleniny pre zdravie človeka, oboznamovať sa so spôsobmi uskladňovania ovocia a zeleniny na zimu.

Poznámka: Zhotovovanie a posielanie pozdravu starým rodičom pri príležitosti mesiaca úcty k starším (3-4 ročné deti); „Šarkaniáda“ – výstava a púšťanie šarkanov na školskom dvore; „Nezábudka“ – kreatívne činnosti ku Svetovému dňu duševného zdravia.

Z projektu „V zdravom tele - zdravý duch“: „Nie všetky jabĺčka sú rovnaké“ – výstava jabĺk pri príležitosti „Dňa jablka“; „Týždeň zdravej výživy“- jeden deň tradične venujeme akcii s rodičmi, vytvárame spoločne zdravé ovocné a zeleninové šťavy, šaláty, nátierky. Vytvárame spoločne kreatívne aktivity s plodmi jesene (gaštany, žalude, šušky) spojené s výstavou;

„Lesné zvieratá“ – ekoprogram; jesenné tvorivé dielne – kreatívne popoludnie s rodičmi;
„Tekvicové lampášiky“ – výstava tekvic a strašidiel za účasti rodičov.

Z environmentálneho projektu: vychádzka do parku.

15.3 November - Tajomstvo jesene.

Obsahový celok, ktorý ďalej prehľbuje poznatky na rozvíjanie tvorivosti detí pri experimentovaní s prírodninami a prírodným materiálom (listami, plodmi, kôrou stromov, ovocím, zeleninou, ...) v návaznosti na prírodné prostredie sa deti oboznamujú s počasím a prírodnými javmi v súvislosti s ročným obdobím (hmla, dážď, vietor,...). Zároveň sa rozvíjajú a prehľbujú poznatky o spôsobe života zvierat vo voľnej prírode. Oboznamujeme sa s rôznorodosťou prírodných materiálov pri výrobe predmetov využívaných v každodenných činnostiach.

Poznámka: Príprava prírody na ďalšie prichádzajúce ročné obdobie: **príroda** – opadávanie listov z listnatých stromov, dozrievanie plodov – ktoré plody sú vhodné na konzumáciu pre človeka a ktoré výhradne pre zvieratá (žalude, šušky, gaštany,...). **Zvieratá** – ktoré **odlietajú** pred zimou do teplých krajín, ktoré si robia z jesenných plodov **zimné zásoby**, ktoré cez zimu **spia** alebo odpočívajú. **Ľudia** - oberajú úrodu dozretú v záhradách a odkladajú si ju do zimných pivníc (zelenina, ovocie,...).

15.4 December - Zima a jej radosti.

Obsahový celok umožňuje prostredníctvom obrázkového materiálu a hrových aktivít približovať deťom tradície zimných sviatkov v rôznych regiónoch Slovenska. Oboznámiť sa s tradíciami, ktoré súvisia s Vianocami v rodine, umožniť deťom rozvíjať komunikatívne zručnosti pri charakterizovaní ich vianočných tradícií. Získavať a vyhľadávať dostupné informácie od rodičov, starých rodičov aj z časopisov a encyklopédií. Aktívne prežívať pokojnú, radostnú atmosféru a tým posilňovať psychickú pohodu a duševné zdravie.

Poznámka – Mesiac začína atraktívnym sviatkom pre všetky deti – **Mikulášom**, pre ktorého si pripraví spoločný program v podobe pesničiek, básničiek, tančekov, či iných zimných pozdravov. Pripravujeme pre deti aj rodičov atraktívne spoločné akcie, ktoré vtiahnu v uponáhľanom živote i rodičov do diania života ich ratoleští. Pripravujeme s deťmi **vianočnú besiedku** s kultúrnym programom a drobným darčekom, ktoré deti vytvoria z lásky pre svojich najbližších v rodine, ale aj pre svojich kamarátov. Zhotovujeme vianočné pozdravy so zimnou tematikou pre rodinu, starých rodičov, známych ba dokonca i do ďalekých krajín. Atmosféru umocňuje aj vôňa vianočného pečenia.

15.5 Január - Prišiel nový rok.

Téma obsahového celku je zameraná na spoznávanie časových vzťahov v súvislosti (priebehu) jedného roka. Spoznáваме neustály kolobeh ročných období, kolobeh času života. Oboznamujeme sa a „učíme“ názvy dní v týždni, mesiacov v roku. Deti majú možnosť, spoznávať a obohacovať si svoje poznatky o hviezdach, slnku, planétach našej slnečnej sústavy. Oboznamujeme sa s prístrojmi, ktoré nám tieto veci napomáhajú spoznávať a skúmať: mikroskop, ďalekohľad, satelit, hvezdáreň,... V súvislosti s ročným obdobím „Zima“ deti spoznávajú rozdiely medzi živou (stromami listnatými – ihličnatými,...) a neživou prírodou (voda, ľad, kameň,...). Oboznamujú sa s funkciou ľudského tela, činnosťou ľudských orgánov, starostlivosťou o svoje i kamarátove zdravie.

poznámka – V rámci projektu „**Zdravý a moderný životný štýl – Zelená škola**“ – konkrétnymi hrami, činnosťami vonku si deti budujú svoju imunitu otužovaním, spoznávaním zimných športov (korčuľovanie, lyžovanie, bobovanie, sánkovanie, guľavanie, kĺzanie, ...).

15.6 Február - Radujme sa – veselme sa.

Obsahový celok priamo nadväzuje na poznatky o zimnom ročnom období v súvislosti s prezimovaním vtáctva a o ich starostlivosť. Deti si rozvíjajú poznatky a vytvárajú predstavy o ľudových tradíciách, fašiangových sviatkoch s využitím rozširovania poznatkov o neživej prírode, predmetoch a ich vlastnostiach pri výrobe masiek na karneval. Pri tvorbe výrobkov a experimentovaní s farbami si rozširujú poznatky o farebných odtieňoch.

15.7 Marec - Príroda sa prebúdza.

V tomto obsahovom celku sa deti prostredníctvom literatúry a návštevou knižnice s pracovníkmi knižnice. Taktiež majú možnosť spoznať ako sa rodí detská kniha, kto ju napíše, ilustruje a vytlačí pri besede s detskými autormi s spisovateľmi, vytvárať pozitívny vzťah ku knihám a literatúre vo všeobecnosti. Oboznamujú s realitou každodenného života nadväzujú na už získané poznatky o striedaní ročných období, zrode nového života a prebúdzaní sa prírody. Reálne sa stretávajú so zvieratami a ich mláďatami prostredníctvom návštevy hospodárskeho dvora, sprostredkovaním ďalších stretnutí so zvieratami prostredníctvom environmentálnej výchovy cez inštitúcie, ktoré sa touto činnosťou zaoberajú profesionálne. Deti majú možnosť spoznať poľné drobné zvieratá (hraboše, myšky, zajace,...), terárijské zvieratá (plazy, jašteričky, korytnačky,...). Na vlastných skúsenostiach sa oboznamujú s jarnými prácami v záhradách. Pri vychádzkach do prírody (i s rodičmi)

objavujú krásy prebúdajúcej sa prírody. Učíme sa ako sa o prírodu starať, obdivovať jej jedinečnosť a nenahraditeľnosť pre človeka.

15.8 Apríl - V meste a na dedine.

Obsahový celok priamo nadväzuje na predchádzajúci obsahový celok (Príroda sa prebúda) prostredníctvom rôznorodého materiálu a hrových aktivít exkurzií a pozorovaní približuje a rozširuje poznatky detí o meste a dedine, o spôsobe života a rozdieloch: Spoznávajú dominanty svojho mesta, symboly hlavného mesta, hymnu, štátnym znakom, zástavou, erb mesta,... V náväznosti na poznatky o meste a dedine si deti rozširujú poznatky o vodných tokoch, živote okolo nich (rastlinstvo a živočíchy). Deti majú možnosť spoznávať životný štýl ľudí žijúcich v meste a na dedine, jeho vplyv na ich zdravie. V súvislosti so spôsobom života, životným štýlom si deti osvojujú aj ľudové tradície veľkonočných sviatkov, jaré zvyky, obyčaje a tradície, rozdiely ich osláv v meste a na vidieku.

15.9 Máj - Máme radi prírodu.

Obsahový celok poskytuje príležitosť nadviazať na život a životný štýl na vidieku a dedine, kde deti spoznávajú lúčne, záhradné kvety a hmyz priamym pozorovaním a porovnávaním s využitím mikroskopu, lupy, fotoaparátu či kamery. vytvárajú si kladný vzťah k rodine – matke i iným rodinným príslušníkom. Vzťah k matke pri príležitosti osláv Dňa matiek vlastným pričinením a vystúpením na besiedkach sa oboznamujú s charakteristikou sviatku, starostlivosťou matky o rodinu, úctu k rodičom. Spoznávajú ich postavenie v rodine. Sprostredkovane i osobnými skúsenosťami sa deti oboznamujú o význame práce každej profesie, každého človeka.

15.10 Jún - Deti celého sveta.

Posledný obsahový celok zahrňuje a vytvára priestor pre deti realizovať sa v bádani, skúmaní a pozorovaní. Dáva možnosť spoznávať Európu a svetadiely, rozmanitosť farebnosti pleti jednotlivých národov na zemeguli, spoznávať jeho multikultúrnosť. Rozvíja charakterové vlastnosti detí pri aktivitách v „Týždni detskej radosti“ pri príležitosti Medzinárodného dňa detí – športom, súťaživosťou ako aj spolupatričnosťou pri kolektívnych aktivitách. Prostredníctvom návševy ZOO majú deti možnosť spoznávať spôsob života a prehlbovať si teoretické znalosti o spôsobe života exotických zvierat vo voľnej prírode a zvierat žijúcich v zajatí.